

drageri, straffes i sammenstød for dokumentfalsk og bedrageri.

I særlig grove tilfælde af dokumentfalsk eller når et større antal forhold er begået, vil der efter den foreslåede bestemmelse i § 172, stk. 2, være mulighed for at lade straffen stige til fængsel indtil 6 år. Anvendelsesområdet for den skærpede strafferamme vil navnlig være, når forholdet på grund af udførelsesmåden eller fordi forbrydelsen er udført af flere i forening eller som følge af omfanget af den opnåede eller tilsigtede vinding må betegnes som særligt groft.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4 og 5.

4.3.2. Justitsministeriet er endvidere enig i, at det i tilknytning til den foreslåede ændring af straffelovens § 171, stk. 2, bør fastsættes udtrykkeligt i bestemmelsen i straffelovens § 175, at den også omfatter dokumenter og bøger, der er udfærdiget eller føres på andet læsbart medie, jf. den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 175, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 6). Om den tilsvarende tidligere ændring af straffelovens § 163 henvises til pkt. 4.1.1.2. ovenfor.

Brydensholt-udvalget har stillet forslag om ændring af strafferammen for straffelovens § 175, således at strafferammen bringes i overensstemmelse med den af udvalget foreslåede strafferamme vedrørende dokumentfalsk.

Straffelovrådet anfører på side 612 i betænkning nr. 1424/2002, at rådet har noteret sig Brydensholt-udvalgets synspunkter og forslag vedrørende §§ 173-175, og at Straffelovrådet – bortset fra en teknisk bemærkning – er afstået fra at gå ind i en nærmere vurdering af §§ 173-175.

Uanset hensigtsmæssigheden af en bedre symmetri i strafferammerne for dokumentfalsk og for overtrædelse af § 175 lægger Justitsministeriet vægt på, at der kan forekomme grove tilfælde af dokumentfalsk, som i lighed med grove berigelsesforbrydelser bør være undergivet et strafmaksimum på 6 år, mens det forekommer vanskeligt at forestille sig overtrædelser af § 175 af en tilsvarende strafværdighed som grove berigelsesforbrydelser. På den baggrund foreslås der alene en mindre teknisk ændring af strafferammen for overtrædelse af § 175 i overensstemmelse med det af Straffelovrådet anbefalede.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6.

5. Datahærværk mv.

5.1. Gældende ret

5.1.1. Hærværk og rådighedshindring

5.1.1.1. Efter straffelovens § 291, stk. 1, straffes den, der ødelægger, beskadiger eller bortskaffer ting, der tilhører en anden, med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Hvis der øves hærværk af betydeligt omfang, eller hvis gerningsmanden tidligere er fundet skyldig efter denne bestemmelse eller efter straffelovens §§ 180, 181, 183, stk. 1 og 2, 184, stk. 1, 193 eller 194, kan straffen stige til fængsel i 4 år, jf. straffelovens § 291, stk. 2. Hvis skaden forvoldes af grov uagtsomhed under de i § 291, stk. 2, nævnte omstændigheder er straffen efter straffelovens § 291, stk. 3, bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Hærværksbestemmelsen i straffelovens § 291, stk. 2, er – når der bortses fra ændring ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om bl.a. afskaffelse af hæftestrafpen – uændret siden borgerlig straffelovs ikrafttræden i 1933. Der henvises bl.a. til Straffelovskommissionens betænkning af 1912, § 314, nr. 1 og 3, og side 275. Der kan endvidere henvises til Torps betænkning af 1917, § 262 samt side 232-233 og 251, og Straffelovskommissionens betænkning af 1923, § 267 samt sp. 384-85. Endvidere henvises til Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A, sp. 3401 (§ 293), Rigsdagstidende 1927-28, tillæg A, sp. 5383 (§ 293), Rigsdagstidende 1928-29, tillæg B, sp. 2211-12, og Rigsdagstidende 1929-30, tillæg B, sp. 1875-76.

I betænkning nr. 1032/1985 om datakriminalitet behandlede Straffelovrådet bl.a. spørgsmålet om hærværksbestemmelsens anvendelighed ved datakriminalitet. Rådet fandt ikke anledning til at foreslå ændringer af bestemmelsen.

Fra retspraksis kan bl.a. nævnes en Østre Landsrets dom af 21. november 1986, som er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1986, side 216f, hvor ødelæggelse af vigtige edb-programmer blev anset for hærværk af betydeligt omfang. Landsretten udtalte, at databærende medier med indlagte data må anses for »ting«, således som dette begreb anvendes i straffelovens § 291. Landsretten fandt yderligere, at der foreligger »ødelæggelse« af en ting, såfremt der sker uberettiget sletning af data på datamedier, eller adgangsmulighederne til data i øvrigt uberettiget ændres på en sådan måde, at en hidtidig benyttelse umuliggøres – eller dog kun er mulig for personer med større edb-indsigt end den sædvanlige bruger. Det skyldes, at de databærende medier ikke længere – i hvert tilfælde ikke uden